

Nincsiacs kérelmezőknek megígérte, hogy a nagybecskerek-szegedi vonal megnyitására tárgyalást kezd a magyar kormánnyal.

A *Délmagyarország* tegnapi esti számában beszámolt arról az elégedetlenségről, amely a torontáli kereskedelmi és ipari érdekeltiség körében a tihatai vasúti összeköttetések miatt uralkodik. Megírtuk ez alkalommal, hogy a torontáli érdekeltek a nagybecskerek-szegedi vasútvonalnak megnyitását kívánják a szerb kormánytól, mert véleményük szerint csak ezen a réven lehet a kiviteli forgalomnak gyors és zavartalan lebonyolítását biztosítani.

Mint azóta Nagybecskerekéről jeleltük nekünk, az érdekeltek küldöttségi leg jártak Nincsiacs szerb külügyminiszternél, akinek eladták, hogy minden politikától mentesen, tisztán gazdasági szempontból kéri ennek a vonalnak a

megnyitását. Nincsiacs külügyminiszter válaszában ígéretet tett, hogy a szegedi vonal megnyitása ügyében a jugoszláv kormány a magyar kormánnyal a tárgyalásokat haladéktalanul megindítja, egyben pedig azon reményének adott kifejezést, hogy hihetőleg már három héten belül kedvező eredményről értesítheti az érdekelteket.

Mint hogy kétségtelennek tartjuk, hogy a magyar kormány a maga részéről nem fog elzárkózni e kezdeményezés elől, remélhetők, hogy ez a vonal, amely a szegedi ámeneti forgalom, különösen azonban a Torontálmelegéből nyugat felé irányuló kivitel szempontjából igen fontos, aránylag rövid időn belül megnyílik.

A Tiszának még egy méteres áradását várják.

Néhány nap előtt úgy tetszett, hogy véget ért a Tisza áradása. A víz visszavonult a medrébe s felszabadította a strandföldöket, amelyekeken megindult az élet. Vasárnap + 228, hétfőn 234, kedden 230, szerdán 233, csütörtökön 231 centiméter volt a víz magassága, amely pénteken egyszerre fél méterrel szökött fölfelé s elérte a 270 centimétert. A szombatra való növekedés még ennél is nagyobb, mert a vízállás ma 340 centimétert mutatott, tehát 70 centimétert nőtt.

A vízben uszó strandosok rémülten telefonáltak a folyammérnöki hivatalba felvilágosításért, azaz inkább megnyugtatól, de a természettel nem lehet kombinatív üzleteket kötni, senki sem hallhatta azt, amit szerelt volna.

— Lehetetlen a mai időjárási viszonyok mellett jóslani, mondta érdeklődésünkre Andrassy miniszteri osztálytanácsos, hiszen ki állapíthatja meg előre, hogy mikor lesz megint eső és hány milliméteres csapadék. Annyi bizonyos, hogy a Tisza a felső részeken apad, épp úgy apadnak a mellékfolyói is, kivéve a Bodrogot. Erős áradás után megállt a Körös is. Hozzávetőleges számítás szerint még egy méteres

áradást várjuk a Tiszának. De ismétlem, hogy jóslásokba bocsátkozni lehetetlenség.

Csunya, piszkos-sárga mostanában a Tisza vize, a Maros agyaga festi ilyen kellemetlenre. Tuss nélkül nem lehet, de nem is tanácsos benne fürödni, iszaprétegek rakódnak a testre. A Maros apadását ezek a számok mutatják: Vasárnap volt Makón + 86 centiméter, hétfőn 80, kedden 78, szerdán 86, csütörtökön 64, pénteken 60, szombaton 59.

Megnyugtattuk az aggodalmaskodókat, akik a Tisza mostani áradását szeretik okoskodásra és rémhírek terjesztésére felhasználni, hogy nincs mitől félniük. A viznek 340 centiméteres állása nem jelent semmit, hiszen 1919-ben 916 centiméter magas volt és mégsem történt semmi baj. Ez a magasság jóval felülmulta a nagy árveret, igaz ugyan, hogy azóta modern és erős védelmi létesítményekkel tudunk védekezni. Ezt a vízmagasságot az 1895. évi közeli meg, amely 884 centiméter magas volt, utánuk a tavalyi következett, amikor kiért a közúti hidnál a parira, már-már kacérkodott 872 centiméterével a Stefániával, de kellemetlenséget nem okozott.

Új Munkásotthon helyett — házat vettek a szegedi építőmunkások.

A Fodor uccai ház az új Munkásotthon alapja.

Több alkalommal beszámolt arról a *Délmagyarország*, hogy a szegedi munkásoknak az ellenforradalom óta nincsen otthonuk, kénytelenek megküzdeni a marosuccai szűk, egészségtelen, piszkos oduban, ahol lehetetlen

pesten, az uccasarkon nyit egy bódét, ahol szerelmes cselédányoknak ír pénzért levelet. Lassanként nagy hírre vergődik, már nemcsak cselédányok keresik. Ugy felviszi dolgát az Ursten, hogy irodát kell nyitnia, ahol üzemmé lesz a legnagyobb emberi érzés. Gépeket, mely a vagyonsodás kerekét hajítja. De ez a szerelmi üzem lesz épp az embőrt tragikum. Elhidegül a fiatal feleségtől, mert azt látja, hogy a szerelem maga is technika, mesterkedések és ügyeskedések láncolata.

Ránézik a csudálatosan fiatal nagyapára. Ennyi vigasztalás!... Ilyen szenvedélyes téma! Kis zavarral oldalpillant. — No, nem épp mind belülről jött! Külső impulzusokat is talál az embőrt.

Juhász Gyula sel-nán árulkodik közbe: — Senki Szegeden ma annyi szerelmes levelet nem kap, mint Ferenc bátyánk. A *Világ* leköltője s gyakran hozza írásait. A sok pesti asszony elárasztja, agyonkényezteti.

Móra Ferenc mentegődik.

— De nem válaszolok nekik. Csak egyik válaszoltam egyszer. Tudjate, váltig a fehér szakállt követelte rajtam. Hát annak csak meg kellett mondanom ugy-e, hogy nincs szakállam és az asszonyoknak még mindig én csókolok kezét?...

Ráhagyjuk a dolgot, nem firtatodunk, bucsuzkodunk. Az ajtóban, ahová kikísér, egy elegáns, bájos fiatal hölgy ront Móra Ferencre.

— R. S. né vagyok Budapestről, Mester. Olvastam az írásait a *Világban* és úgy elfogott a vágy megismerni...

Sietünk odább Juhász Gyulával. Istennem, ne álljunk utjába a kultúrügyeknek pont a Kulturpalota küszöbén...!

azt a kulturális, nevelő és oktató feladatot teljesíteni, amire pedig az összes munkásotthonok hivataliak. A marosuccai helyiségekben beszélni sem lehet a munkások szórakozásáról, amelyre pedig minden munkásnak szüksége van, aki megfeszített munkával dolgozik hat napon át. Ezekben az egészségtelen, piszkos és sötét helyiségekben lehetetlen előadásokat, fölolvadásokat rendezni, valamint lehetetlen megfelelő könyvtárszobát berendezni. Ezért azután, mivel a hatóságok minden segítségét megtagadták az új Munkásotthon ügyében, a szegedi munkások fogtak hozzá a Munkásotthon felépítéséhez, mint ismeretes.

A munkások leadták obulusukat béreikből, a néhány százmillió korona, ami összegyűlt, azonban nem volt elegendő az új otthon felépítéséhez, mert egy megfelelő otthon építése túlhaladja az egymilliórd koronát is. Most azután erős lendülettel került előbbre a szegedi Munkásotthon sorsa.

A szegedi építőmunkások ugyanis elhatározták, hogy míg fel nem épül az új otthon, saját otthonát létesítsék. Erőltetésbe léptek a MEMOSZ központi szervezetével és kérték, hogy az építőmunkások központi szervezete nyújtson anyagi segítséget az otthon megszerzéséhez. A tárgyalások rövidesen eredményre vezettek, a központi megfelelő összeget bocsátott a szegedi munkások rendelkezésére, mivel tisztában volt az önálló otthon jelentőségével.

A *Délmagyarország* munkatársa úgy értesült, hogy két nappal ezelőtt lent járt Szegeden a MEMOSZ megbízottja Esztergályos János nemzetgyűlési képviselővel és konkrétizálták a részleteket. Alaposan megnézték a tervbe vett házakat és ezután az építők megvadás-

roldák a Fodor ucca és Kossuth ucca sarkán lévő emeletes bérházat az építőmunkások élhőháza számdra.

A munkások az adás-vételi szerződés megkötésekor azonnal lefizették a vételdíjat, háromszázhuszmillió koronát. A házat egyébként már telekönyvtárral be is kebeleztek az építőmunkások.

Ezzel a vétellel végre megfelelő otthonhoz jutottak a szegedi építőmunkások.

Pipáló hegyek között.

(Levél.)

Harmadik napja a szobából nézve kifelé, nézem a felhőket a hegyek csúcán, olyan, mintha füstölne a hegytető.

— Micsoda nyár ez, micsoda nyaralás, — s hajtoznak a szállodában az idegenek, nem lehet kirándulni a környékbeli nyaralóhelyekre sem, esik, mindig csak esik.

— „Eszernyős város” ez, gondolom magamban és én is együtt bosszankodom a többekkel. Múltnak a napok, elmúlik a nyár is anélkül, hogy érezük volna a nyarat.

Szezonjuk lett a kávéházaknak, az ember nem tud ülőhelyet találni bentük egész nap. Foglaltak az újságok, a helyek, még az újságíróknak sem lehet magyar lapot kapni. Elkaptodják. Sikerült egy *Szinház* *Életet* vennem és most irigykedő tekinteteket kapok érte a lányos asztaloktól.

A vendéglőben állva várják egymást az emberek és lesik, hogy ki tart már a téstánál. Mindenki menő eszik. Öreg nyugdíjas ül mellettem az asztalnál, hangosan ételről kér. Hoznak neki. Elkezd olvasni fölülről lefelé lassan, alaposan megfontolva minden egyes szót, azután alulról fölfelé olvassa, szinte mindenhez nyel egyet, amikor félhangosan kimondja. A pincér harmadszor jön már vissza, amikor végre halkán odasugja: menő. Ilyenkor dühösek, akik helyre várak, a többiek meg mosolyognak. Ez is szórakozás most.

Elegáns hölgy ül egyedül az egyik kis asztalnál, szemben vele fel van hajlítva a szék. Senki sem mer odablni, a férfiak diszkrétebbek, a hölgyek maguk tudják, hogy miért nem mennek oda. Tésztát után cigarettát vesz elő a hölgy és gyufát kér a főpincértől. Szív egyet a cigarettából, aztán leteszi a tálra és valamivel foglalkozik a táskájában. Mikor sikerült a cigarettának kialudnia, odafordul a szomszéd asztalhoz egy urhoz és az udvariasan tűzzel szolgáló urat megkínálja az asztalánál lévő tésztával. Fizetnek és nekivágnak együtt az esőnek. Ugyan hova mehetnek, arra gondol az ember, meg arra, hogy itt se jobb a nők a „Deátné vásznánál”.

Két gimnázistával barátkoztam itt össze, (most telték le az érettségi), velük szoktam sétálni. Mielőtt nekiindulunk, megnézik a barométert és ha csak csendes esőt várnak, sapka, esőkabát, turistacipő, nekivágnak a vidéknek. Elhalandoznak a Mura partján, szívom a tiszta hegyi levegőt. Mennyi finomság, udvariasság, nevelés van ezekben a német gyerekekben. Ösztönszerűleg tanulmányozom őket, szeretném hazavinni a mi egyetemünkre, a mi fiaink közé, megmutogatni, példát adni őket. A lengyel diákszövetségek jutnak eszembe, Vilnában találkoztam

sok és érteklődésünk szerint most már komoly formában haladt előre az általános Munkásotthon felépítésének ügye is. A terv most az, hogy építés helyett inkább megfelelő házat vesznek, most csupán a részletek kérdését kell tisztázni, illetve elintézni. Remélhető ez k után, hogy öt éves szorongás után most már rövidesen az összes szegedi munkásoknak meglesz az otthonuk.

a tagjaikkal, ott dohány- és alkoholtalalom van a diákok között, de a politizálás is tilos. Nálunk még sokan azt hiszik, hogy a deák-sapkához boroskancsó illik.

Tegnap vihar volt, elvitte a moziba kis barátaim. Mindig zsufolva vannak itt a mozik, alig jutottunk jegyhez. Egy kicsit mentegődztem, hogy drágák az árak, bizony feleannyiba kerül, mint otthon. Mondtam is nekik, de nem akarták elhinni.

Tompa mennydörgés nyomja el a tűzszőlő mordonyok zaját, itt mennek el a vonatok az ablakom előtt. A füstjűk mindinkább egybeolvad az ólom-szürke felhőkkel, ma megint vihart is kapunk. Ilyenkor nagyobbban tűnik fel a távolság, amely elválaszt hazáról, melegebbnek az otthon, ahonnan kiröptünk. Nézem a pipáló hegyeket, mint vesznek el alakjaik mindjobbban a vészjelző fényökben, nézem, nézem őket s lassankint olyan lesz minden, mintha végeláthatatlan hómezőket látnék. Szibéria zordon szürkeségét és a számtízűt panaszos dalát. Villámcsapás az örök ostor, elnyújtott dühörgés a szenvedők nehéz lelki háborgása. Mit érezhettekők, volt-e reményük, volt-e vágy még a szívükben. Mit érezhettek, mikor kimondták annak az asszonynak a nevét... Rettenetes erővel dühöng most a vihar, be kell zárni a belső ablakokat is. Az augusztus melege helyett Szibéria képét tükrözik vissza a felhők s azt hiszem, ez a hazakészülődést jelenti a nyaralóknál. Legalább nem érik el még előlük a dinnye.

— Szomorú, szomorú idő ez kérem — kesereg itt egy magyar öreg ur, aki már ötödször gyújtja meg a hosszú virginia-szivarját —, itt vagyunk kérem már két hete a hugommal és itt kell ülnünk télen a szállodában, amikor otthon ugyanezt ingyen is megtehetnénk. Még várunk egy-két napot és ha nem változik, fuccs, vége a nyaralásnak, megyünk haza.

Igaza van az öreg urnak, én is nem-sokára szedem a sátorfámat és elutazom megnézni az osztrák bányákat. A gyárvállalatokat, amelyek uiba esnek, szintén meglátogatom és így legalább összekötöm a kellemelent a hasznossal.

Tegnap éjjel bácskai magyarok mulattak itt a szomszédban. Bécsi fiatal hölgyeknek akarták bemutatni a magyar nótát. Meg — amintők mondják — egy kicsit kiengedni a magyar szót, am't otthon nem engednek a rációk. Ot esztendő elfojtott keservét sűrítik bele a mulatásukba és a cigány huzta nekik világos reggelig. „Lesz még kikelet a Bácska felett...” csengett a dal és könnyharmatos volt a szemük.

Az enyém is...

Dr. Cserzy Mihály.

Nemzetközi mestersakkverseny Debrecenben.

Debrecen, augusztus 8. A Magyar Sakkszövetség megbízásából a Debreceni Sakkszövetség holnapról kezdve 16 résztvevővel nemzetközi mesterversenyt és 40 résztvevővel nemzetközi főornát rendez. A verseny létrehozása dr. Hüttl Tiivadar egyetemi tanárnak, a Debreceni Sakkszövetség elnökének érdeme, akinek az előkészítésben Dalm Barna és Nagy Géza voltak fősegítoi. Sikerült olyan erőket összegyűjteni, akiknek részvétele világviszonylatban is magas színvonalú teszi a mérkőzést. A mesterversenyen Tartakower, Grünfeld és Johaen nagymesterek találkoznak az amatőr világ bajnok Mattisonnal, a jó középeurópai gárdával s a magyar mesterekkel nagy szenzáció lesz. A főturnán Abschenek rigai mester, az olimpiai verseny második helyezettje

is részt vesz.

A vendégek legnagyobb része már ma este megérkezett. A külföldi sajtó több képviselője is megjelenik a versenyen. Holnap délután 5 órakor a város háza dísztermében lesz az ünnepélyes megnyitása és a sakkszövetség kongresszusa. A közgyűlés után az Angol Királyi szállodában ismerkedési estélyt tartanak. A verseny hétfőn reggel 9 órakor kezdődik.

A mesterverseny résztvevői a következők: Tartakower (Páris), Johnen (Zürich), Grünfeld (Bécs), Mattison (Riga), Kmoch (Bécs), Seitz (Augsburg), Prokes (Prága), Przepiora (Varó), Asztalos (Szerajevó), Vukovics (Belgrád), Havasi, dr. Vejda, Balla és Seiner Lajos (Budapest), Patay Gyula (Egerlővő), dr. Nagy Géza (Debrecen).